

Зоряна Галаджун

канд. наук з соц. ком.,

доц. кафедри журналістики та

засобів масової комунікації,

Національний університет «Львівська політехніка»,

galadzhyn_zoryana@ukr.net;

Дарина Юзефович

студентка магістратури,

Національний університет «Львівська політехніка»

ЖУРНАЛ «ПІЗНАЙКО»: СТАНОВЛЕННЯ ВИДАННЯ ТА ЖАНРОВА ПАЛІТРА МАТЕРІАЛІВ

© Галаджун Зоряна; Юзефович Дарина, 2018

Простежено історію зародження та розвитку журналу для дітей «Пізнайко», виокремлено основні етапи його становлення. Крім того, на текстах видання проаналізовано та виокремлено жанри, що використовують автори журналу для доступного та відповідного до віку представлення матеріалу дитячій аудиторії.

Ключові слова: дитяча преса України, становлення дитячого видання, журнал «Пізнайко», жанрові форми у дитячому виданні.

Haladzhun Zoriana

«PIZNAYKO» (MAGAZINE): ESTABLISHMENT OF THE PUBLICATION AND GENRE PALETTE OF MATERIALS

A number of children's periodicals has increased significantly in recent times. There are more than 70 kinds of children's magazines and newspapers within the Ukrainian press. They currently can satisfy even the most demanding readers because of their diversity. Modern children do not remain indifferent to social events and hope to find answers to their questions in their favourite magazines and newspapers in particular. They partially substitute books for children, their parents at leisure, teach and educate, that is they help to form child's world outlook through the information he or she acquires. Thus, investigation and study of topical issues associated with magazines and newspapers meant for children is of utmost importance. Considering that press for children is a part of their leisure, it is important to study its genre palette.

General scientific methods of analysis, synthesis, generalization have been applied. Descriptive and comparative historical methods have been applied at different stages of work.

As a result of the undertaken study we have managed to single out the following stages of the «Piznayko» magazine establishment: inception of the idea is considered to be the first stage with the timeframe of the nineties; the second stage begins in February of 1997 when the Russian-language edition of the «Poznayko» magazine was founded, timeframe – 1997-2001; the third stage began when the English-language edition of «Posnayko» was created, timeframe – January 2001-January 2005; the fourth stage began when the first issue of the «Piznayko from 2 to 5» (currently «Piznayko from 2 to 6») came out in January of 2005, timeframe – January 2005-January 2013; the fifth stage began in January of 2013 with the close of the English-language edition, continued with the close of the Russian-language edition in January of 2015, and still lasts.

Analysis of genre diversity of the «Piznayko» magazine has shown all the peculiarities of the edition and made it clear that the magazine under study is scarcely different from the other

publications for children, at least as far as genre correlation and completeness are concerned. There is a lot of game genres here: from anecdotes to crossword puzzles. Besides, authors make use of news genres that are slightly modified, though basic requirements and features are preserved.

Paragraphs, articles and interviews are the most prominent news genres on the pages of the magazine. Most of the edition's material is presented in the following literary and art genre forms: poems, narratives, novels and excerpts from fairy-tales.

Originality lies in the fact that the first periodization attempt of establishment and genre palette of the «Piznayko» magazine has been made.

Despite considerable competition, the «Piznayko» magazine continues to come out, undergoes modifications and transformations, and looks for new approaches and methods to catch the interest of more and more readers.

Key words: Ukrainian press for children, establishment of the edition for children, the «Piznayko» magazine, genre forms in children's edition.

Постановка проблеми. За останній час значно зросла кількість дитячих періодичних видань. На теренах української преси представлено понад 70 видів дитячих журналів та газет. Тепер в своїй різноманітності вони здатні задовільнити навіть найвибагливішого читачів. Сучасні діти не залишаються байдужими до суспільних подій і очікують відповіді на свої запитання саме від улюблених журналів та газет. Саме вони частково заміняють дітям книжки, батьків у вільний час, навчають і виховують, тобто з їх допомогою формується світогляд дитини, через інформацію, яку вона поглинає. Тому дуже важливим є дослідження та вивчення актуальних проблем журналів та газет призначених для дитячої аудиторії. Оскільки дитяча преса є частиною дозвілля дітей важливим є вивчення їх жанрової палітри.

Огляд останніх досліджень з проблеми. Як правильно зазначає Н. Сидоренко різними аспектами дитячих періодичних видань, зокрема психологічними чи організаційними займаються фахівці різних галузей, таких як педагогіка, філологія, історія. Осторонь не стоять і дослідники із царини соціальних комунікацій [8, с. 63–65]. До розгляду проблеми контенту дитячих журналів зверталися такі вчені, як О. В. Кочегарова, Л. В. Моденкова, Л. М. Круль, Н. М. Благун, Т. С. Давидченко, О. Орлик, І. Погребняк та інші. В їхніх працях досліджено основні аспекти, правила та засади підготовки та наповнення дитячих журналів через різноманіття тематики, жанрів, метажанрів, модифікацій, стилевих напрямів. Сьогодні проблеми сучасної дитячої літератури досліджують У. Гнідець, С. Іванюк, Т. Качак, В. Кизилова, Л. Круль, Л. Лебедівна, Н. Марченко, І. Мацько, О. Папуша, Б. Салюк, О. Січкар, Н. Трохим, Л. Чередник. Здебільшого предметом наукових розвідок є різні аспекти видань для дітей та юнацтва.

Історію становлення, характеристику різних видів часописів (розважальних, ігрових, пізнавальних, освітніх, релігійних), жанрово-тематичне розмаїття, структурно-поліграфічні особливості дитячої преси досліджувалися Е. Огар, Ю. Стадницькою, Л. Круль і Н. Благун, О. Нагорною, Н. Кіт, Т. Давидченко, У. Лешко (Колесніченко), А. Волобуєвою, Б. Гошовський, Р. Зозуляком, Л. Кіліченко, П. Лещенко, І. Проценко. Систематизації та розвитку української журналістики приділяли увагу М. Галушко, О. Дроздовська, Н. Зелінська, І. Кузнеців, І. Монолатій, М. Процик та ін. А деякі аспекти існування дитячої періодичної преси розглядали зокрема Г. Корнєєва, Н. Кіт, У. Лешко, В. Лучук та В. Передирій.

Серед останніх досліджень хочемо виокремити монографію «Дитяча книга в українському соціумі (досвід перехідної доби)» Е. Огара, кандидатську дисертацію «Робота редактора з авторами-дітьми» О. Віщук, низку статей, таких як «Тенденції та розвиток сучасної дитячої періодики (2008–2011)» О. Орлика, «Періодичні видання для дітей: комунікаційний аспект» Т. Єжижанської, «Електронні ресурси вітчизняної періодики для дітей» О. Марущак.

Новизна полягає в тому, що вперше зроблено спробу грунтовного аналізу історії становлення, періодизації та жанрової палітри журналу «Пізнайко».

Метою статті є дослідження становлення журналу для дітей «Пізнайко», виокремлення основних журналістських жанрів представлених матеріалами видання.

Завданнями дослідження є:

– вивчивши історію розвитку журналу для дітей «Пізнайко» виокремити основні етапи його становлення;

– проаналізувавши матеріали журналу виокремити основні жанрові форми.

У статті «Маркетингові дослідження дитячої періодики в Україні» О. Боярнова [2] наводить результати проведених опитувань та досліджень, у яких йдеться, що:

1) видання для дітей є популярними в Україні, про це заявили 47,9 % опитаних дітей. Батьки не лише періодично купують для дітей оповідання, головоломки, кросворди, ребуси, ігри;

2) найпопулярнішими українськими журналами стали: «Пізнайко», «Ухтышка», «Стежка», «Мадмуазель» (дівчатка, старші за 10 років);

3) половина сучасних дітей нічого не читає регулярно і навіть не проглядає друкованих видань. Виданнями, які читають діти і юнацтво віком від 4 до 16 років є «Пізнайко» та «Открой мир с Волли», причому «Пізнайко» є безсумнівним лідером на ринку дитячої періодики, оскільки його частка на відповідному ринку становить 34,1 %.

За понад 20 років свого існування журнал «Пізнайко» не лише не втрачає власні позиції, але й з кожним роком стає все популярнішим. Прослідкувавши історію становлення видання ми можемо виокремити п'ять етапів його розвитку.

До першого етапу варто віднести зародження ідеї. Головний редактор та ідейний спонсор журналу Ірина Юхниця зазначає, що саме ідея зародилася у 90-х роках, а отже тут і почався перший етап функціонування журналу. Перший випуск з'явився вже у 1996-му році, зчинивши навколо себе великий ажіотаж. Редакція на той час складалася із головного редактора та секретаря. Отже часові межі 1-го етапу – це 90-ті роки.

Другий етап почався від заснування у лютому 1997 року російськомовної версії журналу – «Познайко». Журнал виходив лише до грудня 2015 року. Проте саме ця подія виокремила другий етап, адже редакція журналу підійшла на вищий рівень, випускаючи два різних номери часопису в один місяць. До того ж журнал знову зібрав навколо себе новий шквал емоцій читачів. Тепер діти могли читати журнал тією мовою, якою їм зручніше. Що знову додало попиту на журнал серед малюків. Часові межі: 1997–2001 рр.

Третій етап розпочався із створенням англійськомовної версії видання «Posnayko». Перший номер випустили у січні 2001 року. Англійськомовна версія потребувала значно більших витрат, ніж російськомовна. Ірині Юхниці довелося зібрати команду, яка б змогла випускати гідне іншомовне видання. Вона розширила штат, що знову ж таки потребувало коштів. Утримувати «Пізнайків» було все важче, але попит зростав. Часові рамки третього етапу – січень 2001 – січень 2005 року.

Четвертий етап розпочався із виходом у світ першого номера «Пізнайка від 2 до 5» (нині «Пізнайко від 2 до 6») у січні 2005 року. Спочатку батьки задавалися питанням про те, нащо таким малим дітям журнал, але сумніви швидко розвіялися і видання набрало неабиякої популярності серед юних читачів. Четвертий етап функціонування часопису приніс йому успіх та значно більшої популярності, адже у нових номерах переважали ігрові форми які дуже подобаються дітям. Часові межі – січень 2005 – січень 2013 року.

П'ятий етап розпочався у січні 2013 року із закриттям англійськомовної версії, продовжився закриттям російськомовної версії у січні 2015 року і триває і нині. Редактори не втрачають надії відновити закриті версії, проте нині редакція не в змозі це зробити через брак коштів. Але попри це «Пізнайко» займає передові позиції як у рейтингах, так і на полицях магазинів.

Як влучно зазначає Г. Волинець [3] жанри, які використовують у дитячих періодичних виданнях становлять певну своєрідну систему, що є відмінною від так званою «дорослої періодики». У таких газетах чи журналах ми знаходимо лише певні елементи чи фрагменти інтерв'ю, фотонарису чи фоторепортажу. Своєю чергою, Л. Круль [5] вказує, що значна частина рубрик дитячої преси зазвичай представляють таку інформацію, як пізнавальну інформацію енциклопедичного характеру, розвиваючи інтелект школяра; художні твори сучасних письменників, ознайомлюючи дітей з образним словом, літературними жанрами, творчістю дитячих письменників; конкурси, задачі, завдання, розвиваючи логічне мислення, творчість школярів; інформацію про етику поведінки, спілкування; відомості про улюблених зірок естради, спорту; поради щодо зачіски,

манери одягатися тощо. Е. Огар [7] зазначає, що цільове призначення дитячої преси досягається різноманітністю жанрової палітри та доступністю викладу матеріалу.

У сучасній дитячій періодиці України представлена майже вся палітра публіцистичних жанрів: нарис, есе, байка, гумореска, фейлетон, замальовка. У свій час, у 70-х роках минулого століття, дослідниця дитячої журналістики Г. Абросімова [1] зазначала, що дитяча публіцистика повинна бути лише художньою. На противагу цьому твердженню О. Кочегарова [6, с. 63–64] вказувала, що інші журналістські жанри, такі як замітка, інтерв'ю, репортаж, коментар та інші якщо і наявні в дитячих виданнях, лише з ознаками публіцистики. Це твердження не є безумовним правилом, тому що дитяча періодика ХХ сторіччя містила і замітку, і репортаж, і нарис. Треба зазначити, що в дитячій періодиці наявні і аналітичні, і інформаційні жанри, але дещо в іншій формі, ніж ми звикли їх розглядати.

Найчастіше на сторінках журналу «Пізнайко» можна натрапити на замітку, але у дещо спрошеному вигляді, простіше кажучи – деформовану. Жанр замітки тут представлений короткими повідомленнями про різні події та цікавими інформаційними пізnavальними повідомленнями. Саме цей жанр є одним із найпопулярніших на сторінках видання.

У першому номері № 1 (233; січень 2016) з сукупності досліджуваних вже на перших сторінках наявна замітка у рубриці під назвою «Лютневий звір». З усіх досліджуваних випусків журналу саме ця замітка є найвиразнішою, з чіткими ознаками цього жанру. У ній розповідається про білого ведмедя. Ця замітка розділена на блоки: хто?, де?, як?, чому?. Саме на такі запитання повинні відповідати матеріали цього жанру. Крім цього, замітка, проте, дещо видозмінена є у: № 1 (233; січень 2016 р.) рубрика «Листопад»; № 2 (234; лютий 2016 р.) рубрика «Тварини» замітка під назвою «Гуртом і зимувати легше»; № 3 (235; березень 2016 р.) рубрика «Шукалка» замітка під назвою «Оце так звалище!», рубрика «Факти» називається – «Козацьке сонце». У 5 номері (237; травень 2016 р.) у рубриці «Цікавинки» знову ж таки є цикл заміток «Футбольні дива». Вона складається із п'яти футбольних розповідей, кожна з яких має свою назву: «Вища сила», «Футболіст чи археолог?», «Англійські тумани», «Не поснідав?», «Мрії збуваються?». Це розповіді про цікаві факти, які траплялися на футбольних матчах у різні часи.

У рубриці «Факти» № 6 (238; червень 2016 р.) є замітка «Морські не морські мешканці», де розповідається про тюленів і усі їхні підвиди. У номері 7 (239; липень 2016 р.) у рубриці «Знай наших» є невеличка замітка «Ой, на Івана та й на Купала», де розповідається про свято Купала та поєднана ця розповідь із цікавими завданнями та головоломками. У випуску 8 (240; серпень 2016 р.) у рубриці «Тварини» є замітка «Безстрашні козлики». Вона невелика за розміром та розповідається про гірських козлів, про їхні навички та звички, про їхнє життя на схилах.

Зазвичай замітки на сторінках «Пізнайка» друкують не в «чистому» вигляді, адже дітям не цікаво буде читати сухий новинний матеріал. Тому автори прагнуть внести гру в текст так, щоб не зіпсувати їх первинного вигляду, та не зробити незрозумілим. Такі розповіді на сторінках журналу є цікавими та пізnavальними, а завдяки своїм поєднанням із грою вони відразу заохочують дитину до прочитання.

Метаморфозу ще одного новинного журналістського жанру можна знайти на сторінках. Жанр статті, як і замітки, трапляється часто та представлений великою різноманітністю рубрик. У № 1 (233; січень 2016 р.) є невелика стаття «Серпнева екскурсія Україною» у рубриці «Серпень 2016». Тут розповідається про визначні місця України, які є найпопулярнішими туристичними базами: заповідник «Асканія-Нова», Києво-Печерська лавра, заповідник «Кам'янець», Луцький верхній замок, Дністровський каньйон, Аккерманська фортеця, Митрополичий палац, палац у Качанівці. Розповідь супроводжується мальовничими картинками, а де малюнок відповідного місця читач повинен визначити сам. У другому номері (234; лютий 2016 р.) у рубриці «Світ за очі» є стаття «Шкільний екстрим» розповідається про школи світу, де відбуваються дивні речі. До прикладу, є країна, де учні вчаться у печерах. Розповідь доповнена цікавими пізnavальними фотографіями, які наочно показують ту цікавинку, про яку розповідається. У номері 4 (236; квітень 2016 р.) у рубриці «Знай наших» розміщена стаття під назвою «Хто друкує гривню». Тут матеріал супроводжується ілюстраціями монет, а прочитавши розповідь, читач по картинці повинен віднайти монетку. Крім цього, поміж матеріалом розміщені фотографії процесу створення грошей, які дають поверхове уявлення про цю клопітливу і важку роботу. Ознакою стаття тут є логічний початок, середина та

кінцівка. Номер 5 (237; травень 2016 р.) порадував свого читача статтею «Ворожба vs Підготовка». Оскільки цей номер футбольної тематики, то тварини тут цікаві тим, що можуть передбачити результати матчу. У номері 10 (242; квітень 2016 р.) у рубриці «Комікс» є стаття під назвою «Інша мапа», де розповідається про підводних динозаврів, які існували близько 300 млн років тому. У рубриці «Пригоди» знову розміщена стаття «Обережно хижаки» про хижих сухопутних динозаврів. На сторінках «Пізнайка» статтю можна знайти часто. Проте цей жанр, на відміну від замітки, трапляється рідше, та й сама структура більш модифікована.

Напрочуд рідко на сторінках журналу можна знайти інтерв'ю. Це дивує, адже саме цей жанр був би цікавий для дітей. Мала кількість інтерв'ю є не зовсім вдалим ходом для створення журналу, адже саме вони створюють ефект присутності і дітям було б набагато цікавіше читати самі такі матеріали.

Інтерв'ю у журналі є своєрідними. Тут вони побудовані у формі коміксів. Проте ці комікси можна назвати інтерв'ю. Адже тут є борсук Пізнайко, який задає запитання своїм друзям і вони на них відповідають. Ці запитання завжди об'єднані спільною темою – темою, власне, випуску. А за цими ознаками такі комікси можна назвати жанром інтерв'ю. Розмови Проні, Пізнайка, Ласунчика та інших друзів, об'єднані певною темою є своєрідним вступом до номера. Адже вони розгортають певний повчальний діалог, щодо тематики, про яку йтиметься в номері.

Такі інтерв'ю можна знайти в рубриці «Комікс» у № 2 (234; лютий 2016 р.) «Ти мені друг?», № 3 (235; березень 2016 р.) «Космічний календар», № 5 (237; травень 2016 р.) «Квитки на Євро-2016», № 6 (238; червень 2016 р.) «Якось в Африці», № 8 (240; серпень 2016 р.) «Хіба це екстрим?», № 9 (241; вересень 2016 р.) «Школа шпигунів».

Окрім таких коміксів, у одному із досліджуваних випусків № 6 (238; червень 2016 р.) можна знайти іще два модифіковані інтерв'ю, які побудовані у формі розповіді про себе самих герой. У рубриці «Цікавинки» є трансформоване інтерв'ю під назвою «Як кіт із собакою». У рубриці «Пізнавалка» є ще одне інтерв'ю під назвою «Підводний маскарад». Тут риби незвичних видів також розповідають про себе, про те, як ім інші незвичні форми допомагають їм у підводному житті. Інші жанри на сторінках видання не трапляються.

Аналіз жанрового розмаїття журналу «Пізнайко» показав усі особливості видання і допоміг зрозуміти, що досліджуваний часопис майже нічим не відрізняється від його конкурентів, принаймні в жанровому співвідношенні на наповненості. Тут наявні багато ігрowych жанрів: від анекdotів до кросвордів. Крім цього, автори працюють у новинних жанрах, дещо модифікованих, але основні вимоги та ознаки в разі іхнього створення, все ж, зберігаються.

Жанрові форми в журналі дуже своєрідні, адже автори поєднують історичну тематику із новинними жанрами журналістики і це поєднання йде на користь і зацікавлює дітей до прочитання цікавих та пізнавальних матеріалів. Поєднання інформації та гри стало однією із найяскравіших жанрових особливостей досліджуваного часопису. З новинних жанрів на сторінках журналу найяскравіше виражені замітки, статті та інтерв'ю. Більшість жанрів на сторінках «Пізнайка» опубліковані не в «чистому» вигляді, адже дітям не цікаво буде читати суху інформацію, прикрашену картинками. Тому автори прагнуть внести гру в матеріали так, щоб не зіпсувати іхнього первинного вигляду, та не зробити незрозумілим жанр. Такі розповіді на сторінках журналу є цікавими та пізнавальними, а завдяки своїм поєднанням із грою вони відразу заохочують дитину до прочитання.

Ігрові та розважальні жанри займають більшу частину контенту часопису, інколи їх поєднують з новинними, що робить публікації ще цікавішими. Ігрова палітра журналу є найрізноманітнішою, автори додають у журнал усі можливі ребуси, кросворди, головоломки, загадки, завдання на логіку тощо.

На сторінках «Пізнайка» дуже багато поезії для дітей і вона є найрізноманітнішою. Інколи юним читачам пропонують скласти вірша власноруч, за допомогою готових шаблонів. Вірші є майже у кожному номері і вони об'єднані однією тематикою. Крім віршів на сторінках журналу, є й інші літературні жанри: художні твори, оповідання, повісті та уривки казок.

Виклад результатів. У результаті проведеного дослідження нам вдалося виокремити такі етапи становлення журналу «Пізнайко»: до першого етапу варто зарахувати зародження ідеї, часові рамки – це 1990-ті роки; другий етап почався від заснування у лютому 1997 року російськомовної

версії журналу – «Познайко», часові межі – 1997–2001 рр.; третій етап розпочався із створенням англійськомовної версії видання «Posnayko», часові рамки – січень 2001 – січень 2005 року; четвертий етап розпочався із виходом у світ першого номеру «Пізнайка від 2 до 5» (нині «Пізнайко від 2 до 6») у січні 2005 року, часові межі – січень 2005 – січень 2013 року; п'ятий етап розпочався у січні 2013 року із закриттям англійськомовної версії, продовжився закриттям російськомовної версії у січні 2015 року і триває і нині.

Аналіз жанрового розмаїття журналу «Пізнайко» показав усі особливості видання, і допоміг зрозуміти, що досліджуваний часопис майже нічим не відрізняється від інших видань для дітей, принаймні в жанровому співвідношенні на наповненості. Тут наявні багато ігрових жанрів: від анекdotів до кросвордів. Крім цього, автори працюють у новинних жанрах, дещо модифікованих, але із збереженням основних вимог та ознак.

З новинних жанрів на сторінках журналу найяскравіше виражені замітки, статті та інтерв'ю. Більшість матеріалів видання представлена у літературно-художніх жанрових формах: вірші, оповідання, повісті та уривки казок.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Незважаючи на значну конкуренцію, журнал «Пізнайко» продовжує виходити, видозмінюється, трансформується, шукає нові підходи та способи зацікавлення все більшої читацької аудиторії.

1. Абросімова І. В. О некоторых особенностях современной советской детской журналистики // Проблемы теории печати. – М. : Вид Московського університету, 1973. – С. 214-230. 2. Боярикова О. Маркетингові дослідження дитячої періодики в Україні // О. Боярикова // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2010. – Вип. 89. 3. Волинець Г. М. Проблемно-тематичний та жанровий контент журналу «Пізнайко від 6» / Г. М. Волинець // Збірник серія: Гуманітарні науки. – 2014. – № 1–2 (36–37). 4. Журнал «Пізнайко» [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу: <http://posnayko.com.ua/>. 5. Круль Л. М. Загальний огляд сучасної української дитячої періодики (жанрово-тематичне розмаїття) Л. М. Круль, Н. М. Благун [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litmisto.org.ua/?p=25644>. 6. Кочегарова О. В. Дитячі видання в медіапросторі України / О. В. Кочегарова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://science.crimea.edu/zapiski/2008/filologiya/uch_21_1fn/kochegarova.pdf. 7. Огар Е. І. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки : навч. посіб. / Е. І. Огар. – Львів : Аз-Арт, 2002. 8. Сидоренко Н. Періодика для дітей в Україні: час змін / Н. Сидоренко, О. Дубецька // Український інформаційний простір ч.4: видавнича справа та мережеві видання. – С. 64–75.

REFERENCES

1. Abrosimova, I. V. O nekotoryih osobennostyah sovremennoy sovetskoy detskoj zhurnalistiki [On certain peculiarities of modern Soviet child journalism]. Problemyi teorii pechatи, 1973, pp. 214230.
2. Boiarynova, O. Marketynhovi doslidzhennia dytiachoi periodyky v Ukrainsi [Marketing study of Ukrainian periodicals for children]. Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn, 2010, no 89.
3. Volynets, H. M. Problemno-tematichnyi ta zhanrovyi kontent zhurnalu «Piznaiko vid 6» [Topical, thematic and genre content of the «Piznayko from 6» magazine]. Zbirnyk seriiia: Humanitarni nauky, 2014, no. 1–2.
4. Zhurnal «Piznaiko» [ ]. Available at: <http://posnayko.com.ua/>. (Accessed 15 March 2017). [in Ukrainian].
5. Krul, L. M. Zahalnyi ohliad suchasnoi ukrainskoj dytiachoi periodyky (zhanrovo-tematichne rozmaittia) [General overview of modern Ukrainian periodical publications for children (genre and thematic diversity)]. Editions for children in media space J. Available at: <http://litmisto.org.ua/?p=25644>. (Accessed 15 March 2018). [in Ukrainian].
6. Kocheharova, O. V. Dytiachi vydannia v mediaprostori Ukrainsi [Children's editions in the media space of Ukraine]. Available at: http://science.crimea.edu/zapiski/2008/filologiya/uch_21_1fn/kochegarova.pdf. (Accessed 15 March 2018). [in Ukrainian].
7. Ohar, E. I. (2002). Dytiacha knyha: problemy vydavnychoi pidhotovky [Books for children: problems of publishing], L'viv: Az-Art [in Ukrainian].
8. Sydorenko, N. Periodyka dlja ditei v Ukrainsi: chas zmin [Periodical publications for children in Ukraine: period of change]. Ukrainskyi informatsiynyi prostir ch. 4: vydavnycha sprava ta merezhevi vydannia, 2016, no. 4, pp. 64–75.